

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طشره ایچون
بر سنه لك آبونہ سی ۳۲ غروشددر .
یومی (معلومات) غزته سنه آبونہ
اولنلره بجانا اهدا اولنور .
صحائفی بالجله ارباب قلمه آچیقدر . هر الی
قلم طوتان یازده ییلیر .
اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکلنجهلی فقراتدن باحث مصور
جریده در .
هر نوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر بك افندی حضر تلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

ای جانی شکوفه : مهر جان !
بربم نکمک صفا ورجان
کلچهره سنی کورنجه درلر .
سودا صاحبور هلال انور
کوردکجه سنی غریق احزان
بر حزن ایله اغلامازی و جدان ؟
نوحه کله بوقلب زار و زارم
پرسوزش عشق بی قرارم
تشریح ایدم سنوح فکرم
عشقک ایله در فوج فکرم ...
باق باق نه جانزبا شوازهار
باق باق نه کوزل نه خوش چنزار
هر کوشده واردی بر لطافت
هر ذره ده منجلی طراوت
ساقی بزه کلدی ایله همت
بادغی دفعه بر مروت
یتیمی بوچکدیکم بالار
لایقی بو کوردیکم جفال

ع . جلال

ارتقا

(نور) تمید اولونمالی .
« اسدکجه صبا ایدردی تیزیز »
دیورسیکر صبا ، نهی تیزیز ایدردی ؟
بوراسی بللی دکل . (چیچکار) (چنلر)
تقیه ایدینه من .
« ای جانی شکوفه ! مهر جان »
مصراعنی موزون اوقوق ایچون
« جنان » ه شده قونمالی .
(نیم) دخی تمید ایدیه کک الفاظندرد .
مادام ، که یوقاریکی بیت جانانه خطاب
صورتنده ایراد اولمشدر . اوخالده اشاعیکی
مصراعده :
« کلچهره سنی کورنجه درلر »
ده جکگر رده :
« کلچهره سنی کورنجه درلر »
دیهلیدیکر .

غزل

دردم افزون : رنج ایدر هر آن بی قهر جهان
روح اغلا ده ب مسام جسم زارم غم نثار
غم نثارم هر طرف کوکلم کی احزان نما
مرحمت قیل : بن سنجون اولدم ایسته تارمار
تارماردر فکر جلالکم غموم عشق ایله
سوق هجران و کدرله ، آهله اولدم دمکدار
دمکدارم نار هجرکله سنک بن ای پری
یونصل سودا که ایلر عاشقی هب بی قرار
ع . جلال

ارتقا

(رنج ایدر) شیوه لسانه مغایردر .
(تارمار) (آه) الفاظ مدوده دندر .

مستجابی زاده عصمت افندییه

جواب

کاه هفته ده ، کاه بر آیدم کاهده آتی آیدم
برکه انتشار ایتکده اولان « ترقی » نام رساله
عجیبه ده (۱) کورلشدر :

مستجابی زاده عصمت بک افندی
طرفندن کوندرلشدر :

« کچن کون بیلدکرمدن بذات ارتقا
رساله سنده (ر) (شرق) م اولدیفنی خبر ویردی .
رساله بی بولوب اوقودق . باشدن باشمرتب
سهواییله رخنه دار اولان زواللی شرقی حق
کتر اتمده بر اثر التفات (!) اولق اوزره
مطبوعانه بونجه سته دئیری سبق ایدن خدمات
عاجزانه مکافه آثار نوهوسان زیرینه درج
اولندقدنصرکه آتیه امضای کترانه آتیه شدرد .
بن ارتقایله اثر کوندرمدم ، کوندرمدمده . بونک
بویه اولدیفنی بی بیللرک هپی بیلیر ، شیدا
مرحومک وفاتسندن بر قاج کون صکره بر
کون عصر قرائتخانه سنده ارتقا رساله سنک
محیر یکانه سنی محمد جلال بک تصادف اتمش

ایدم . حقمنده من القصدیم ابدالنی اعتیاد
ایندیکه معامله جیلله دوستانه دن صکره
بو (او) کونلرده بر اثر یازوب یازمدیفنی
صوردی . شیدا ایچون بر تارنج سویلیدیکی
واماته زمان قیلندن اوله رق کچن کون
ایکی شرقی یازدیفنی سویلوب اوقودم .
فوق العاده کوزل و مؤثر شیلر اولدیفنی
سویلدکن صکره هان قلمنی چیقاروب
صورتیری آلدی . کندیسنه بونلرک زنهار
ارتقا فلان کی شیلره درج اولنماسنی مکرراً
تنبیه ایتدم . درج ایتجه کچکی قویاً وعده
ایتدکن صکره اورادن آیرللق . آرهدن
بوقدر زمان کچدیکی خالده درج اولنماسندن
جلالک وعدنده ثابتقدم اولدیفنی ظننه ذهاب
اولمشیدم . نه باطل ظننه ذهاب اولمشم . جلال
یاخود رفقاسی بی تحقیر مقصدیه اثرمی
برجوق زمان حفظ ایتدکن صکره ، نهایت
بویه صورت غریبه ده رساله بی درج ایدوب
میدانه چیقارمشلر . زواللی عجزه هیچ
دوشونه مشلرکه او اثرک ناظمی محقرلرک
تحقیرسینه هدف اولمغه تنزل ایدیه کک قدر
بیکانه علو جناب دکلدرد . »

اوج ، درت هفته دن بری کیفیتر اولدیفم
مناسبتیه استانبوله بک سیره ک اینه بیللمش
اولدیفمنده نه زمان انتشار ایدیه کچکی اوتهدن
بری مجبول اولان ترقی رساله سنی کورمه مشدم .
مندرجاتی بازیه اطفالدن عبارت اولان بویه
ورقارملری ذاتاً اوقومیا .. بازار ایرتسی
کونی بزم سرمربشکری افندی بی کورمک
ایچون مرتبانه بی ایتدیکم زمان - مومی ایله

« ترقی رساله سی سنک ایچون برشی یازمش ..
بیخده قاریشدرمش .. » دیدی . (رساله) بی
بولوب اوقودق .

نهایت یوقاری به عیناً نقل ایتدیکم سطرلری
کوردنجه بونلری یازانک (مستجابی زاده
عصمت افندی) کی اولدقجه سوز آکلار ،
براز یازی یازار ، منظوم اولارق بر قاج
پارچه قارالار ، هپ بیلدیکمز ذات اولدیفنده
مرتد قالدیم . واقعا انسان ، لغت ناحی بی
اکال ایتکله وارسته نسیان اولامازسده ،
بوقدرده بی خبرانه شکانخوان اولق ، اولدقجه
سوز آکلار ، بر یازی یازار ، منظوم اولارق
بر قاج پارچه اثر قارالار اولان شووزم
بیلدیکمز مستجابی زاده عصمت افندییه
یا قشماز صانیرز .

شوالده ، بنم بیلدیکم عصمت افندی بی
ینه بنم بیلدیکم مرتبده برافه رق « عصمت »
نلنده بر شخص موهومه جواب ویرمک
ایجاب ایتدی :

« سهو و نسیان » انسان ایچون ایسه .
ارتقاده مرتب سهوایی بولونه بیلیر .
فقط « ترقی » نام رساله بی باشدن اشاعی
تدقیق ایتکله تنزل ایتسه ک . بورساله قدر
بر « خطا ، صواب » جدولی تنظیم ایتکه
مجبور اولوردق .

عصمت افندی بک مطبوعانه بونجه سته دئیری
سبق ایدن خدمات عاجزانه سنک درجه سنی
تقدیر ایدم میورم . بو خدمات عاجزانه اسکندر
افندی بک ترجمه ایتدیکی ده فائلی تصحیح ،
لغت ناحی بی کویا اکال ، « فروق الفاظ »
« ترانه » دییه ؛ براییکی پارچه اثر کوسترمکدن
عبارت ایسه ایواه ! ..

« بن ارتقایله اثر کوندرمدم ، کوندرمدمده .. »
دینلیور .. نه دن ؟ ارتقا ، عصمت افندییه
نماییدی .. هم عصمت افندی بک ارتقایله اثر
کوندروب کوندرمیشکن نه تأثیری اولور ؟
ارتقا عصمت افندی بک اثری منی محتاج ؛ ارتقا
« مستجابی زاده عصمت » کی امضایله چوقدن
بری جین استغنا کوسترمکده بولومشدر !

بزم طانیذغیر عصمت افندییه دکل ،
شوشخص موهوم اولان عصمت افندییه
دییه م ، که بر اثر کوزل ایسه کوزل ، چیرکین
ایسه چیرکیندر . بونک آثار نوهوسان زیرینه ،
یاخود آثار نوهوسان بالاسنه درجی ، اونک
چیرکینلکی ، یاخود کوزلکی ازاله ایدم .
اوت ! بک دوغرو ! عصمت افندییه
قرا ایتخنه ده تصادف ایتدم . حتی برقهووه سنی ده
ایچدم ، حتی بوکونلرده شعر یازوب یازمدیفنی ده
صوردم . شیدانک تاریخ وفاقی سویلویوب
(ایچدم حساسنک یا کلش اولدیفنی صکره دن
کندیسی اعتراف و اخطار ایتشدی) متعاقباً
ایکی شرقی اوقوددی . فنا دکل ! خوشبجه

شیلر .. اوت ! بک دوغرو ! هان قلم کتیردوب
بونلرک صورتلری آدیم . فقط عصمت افندی
بوشرقیلرک ارتقایله درج اولونماسنی اخطار
ایتدی . بالعکس ، بنم ارتقایله بر مصاحبه یازوب
بونده شاعر بدیع المآثر ادیب لغت آشنا مستجابی
زاده عصمت افندی حضرتلری نه بولده تصادف
ایتدیکی ، ذات فضیلت سنا لرنک کی شرقی سنی
الده ایدم بیلدیکمی ، بوشرقیلرک عرش اعلایه
پیرایه اولاجق قدر سالیس بولدیفنی یازمقانی
مکرراً رجا ایتدی .

بوکی شیلری جدیدته ، وعصمت افندی بک ده
اعترافی وجه ایله ، حقنده « من القصدیم ابدالنی
اعتیاد ایتدیکم معامله جیلله دوستانه » به مغایر
کوردیکم ایچون شرقیلری اوله مصاحبه سزجه ،
اوله کندی امضاییله نشر ایتدم .

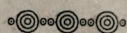
اثرک برجوق زمان حفظ اولونماسی ،
صکره نشر ایدلمه سی عصمت افندی بی تحقیر
مقصدیه دکلدرد . بلکه بوکی آثارک دمبدم
ورودی مناسبیه ، اواییکی شرقیک « صیره
بکله مسی » لازم کلدیکندرد .

شوکلری برکه ده اوقوبه لم :
« جلال یاخود رفقاسی بی تحقیر مقصدیه
اثری برجوق زمان حفظ ایتدکن صکره بویه
صورت غریبانه ده رساله بی درج ایدوب میدانه
چیقارمشلر . زواللی عجزه هیچ دوشونه مشلرکه
اوتلرک ناظمی محقرلرک تحقیرسینه هدف اولمغه
تنزل ایدیه کک قدر بیکانه علو جناب دکلدرد . »

مستجاب قریب سنده اوشا غنک نلنی
یاد ایدر کی ، آغزندن چیقانی قولاغی ایشتمیه رک
شویله جه « جلال یاخود رفقاسی » دین
زواللی عصمت ، شایان ترحم چوجوق اوقدر
بیکانه ایدر ، که جلال و رفقاسنک امضالرنک
سایه معارفویه حضرت پادشاهیده قارئین
عشایه نزدنکی قیمت ادبیه لرنی تقدیر ایدم ،
بش الی غزل ، درت بیجق قطعه ، سکر لغت ،
دها بیلم نلرله کندی ادیب ، شاعر ، حکیم
قیاس ایدر بی چاریه کولرلر اما اوفر قنده
اولماز . بوندن باشقه استانبول یوق ، یاوروم .
براز تربیه کورملی ، یوقسه ، عصمت
افندی ایچون :

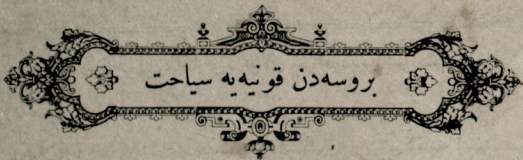
بوکاثبات آراسه ک مستجابی زاده عصمتدر
« کنارک دلیری نازکده اولسه نازنین اولماز »
تضمین مشهوری هر زمان واردرد .

محمد جلال

متالم

تحسینک اوداسنده کی یخچره ذاتاً قایمزدی
هر کون اقشام اوزری عودت ایتدیمی ؟
دوغرو بوخچرمک اوکنه کلیردی . طبیعتک
مناظر وحشتناکی سیر ایدر کی دورور ؟
دوشونوردی . اکثریا انوار ماهتاب ایله

سیاح : محمدضیا

[۱۱۵ نجی نسخه مزدن مابعد]

خداوندگار ولایتی ادوار مختلفه تاریخیه بر جوق وقایع جولانگاه حاست اولدینی ایچون کرک یونان قدیم مورخین و شعرا سی و کرک قرون سائر وقایع نویسانی بوقطعه حقنده اجرای تبعاندن خالی قالمش لردر .

فی الحقیقه ، بقدر شهرت شایعه سی اولان اراقلم نظر تدقیق و تبیین دور طو توملامی در . بقیر ، کتابک مقدمه سنده دخی ذکر و بیان ابتدیکم وجهله ، بوحوالی حقنده کی معلوماً یز یک نقصان ، عادتاً برده مجهولیت آرقه سنده قالمش لردر . مملکتی ، طوغوب بیودیکی خلک باکی سومک ، همده حقیه سومک اوطو پراغ احوال جغرافیه و تاریخیه سنده پیدای وقوف الیه اولور .

اورو یالیر ، بیکلرجه لیرا صرف ایدوب کندی مملکتلرنده و کرک قطعات اجنیه ده طولاشیور لردر ، کوردکلری حتی ک اهمیتیز کورین شیلری دفتر خاطراته قید اتمدن کجیور لردر ؛ ممکن اولور سه بونلری نشر ایدیور لردر ، بوسورته انبای بشره خدمته همده خدمات مقبولده بولئیور لردر .

بیوک بردفینه ثروت اولان مملکتی نری نهدن اوکریمه ؟

ایشته بو خاطر لردر ، بزه بروسه سیاحت بروغرامی تعدیل ایدیردی . بناء علیه تاریخ نقطه سندن شایان زیارت و تدقیق اولان بلاد و قصباتی دخی زیارت اتمک قرار وردک . سیاحتیز (کلیک) ghio و حوالیه قدر ارزاندی .

قاطرلی طاغرلردن ایریلن بر شمعنه ک شرق جهته یاصلانان کلیک قصبه سی ، تاریخ قدیمده اسمی مذکور اولان Cius بلده سنک بر قسمنی اشغال اتمش لردر . کلیک ازمئه قدیمده کوزل برلجانی وارمش ، بولجان مرور زمان الیه طولش وبلا آخره بانجه حاله کنولر مش لردر .

مع مافی ، شمدیکی لیمای دها محفوظ اولدیفندن فورطنلی هوالر ده کیلر بارینه بیلور . کلیک برده ترسانه سی واردر . کلیک ، Cius بوقطعه ک اسک ببلده سی اولوب تدقیقانه نظراً یونانستان قدیم تاریخنده مشهور اولان ارغونولردن Cius کر جستاندن Colchide عودتنده بوراده توقفله بولبدینی تأسیس ایتش ایش .

کلیک ، محفوظ بر کورفرک منهاینده کائن اولوب ascanius ایرماغیه عین اسنده اولان برکول الیه مربوطیتده بولندیفندن ازمزمان ظرفنده بیوک برانتره بو حالیه الهرق بر جوق یونان مهاجرلری اورایه جلب واسکان ایلماش ایدی .

ایشته بوسیدن طولانی (میله زین) لردر بر مستملکسی حکمنده طو تلمش ایدی . کلیک احوال قدیمه تاریخیه سی حقنده معلولاً معلوماً یز یک نقصاندر . بالکر شوراسنی سوبلیم که ، متروشیوسک اوغلی فلپ کلیک (ومیرکی) بلده لری تخریب ایتدکن بصره هر ایکسی ده زه لانک اوغلی بروسایه بخش ایتش ، اوده شهری تکرار انشا ایدرک بروسا Prusse تسمیه ایتش ؛ الحق کشیش طاعی اتکندکی بروسا (بروسه) شهرندن تقریق ایچون کلیک (ساحلی بروسا) Prussa ad mare نامی ویرمش ایدی . زمانزده روملر کلیک کیو ghio دورلر که ، بوده اسک اسمی اولان کیوس Kios دن تحریف ایدلش لردر . اون برنجی عصر میلادیده باشلایان اهل صلیب محارباتی اثناسنده ، کلیک اناتولینک ایچورلرینه طوغری وقوعوبله حق سوقاتک براسکله سی حکمنی آتش ، بوسبیل اولدیفه اهمیت کسب ایدن بومرسا (جیوتو) Civitol تسمیه ایدلش وبواسم زمانزده کلیک تحویل اتمک صورتله تقرر اتمش لردر .

شارل تکسیه ک افاده سته کوره ، بروسه ده نسج و اعمال اولتان ایکیلی کوملکلر درسعادته و بلاد سائر به بویندر تجارت واسطه سیله سوق و اخراج ایدلر کندن کوملک دن غلط اولتهرق کلیک دنیلش ایتش .

اساطیر یونانیه جمله سندن اولوق اوزده کلیک کیملر طرفندن تأسیس ایدلر کینه دائر مختلف روایات وارایه ده ، یوقاروده ذکر ایتدیکمز وجهله جغرافیوندن امامیه لی مشهور اس-ترابون کلیک تأسیسی زازونک Jason ارفیق ارغونوت (سیوس) Cius عطف

ایدردی ، که دیگنه جک وقت بوله مازدی . اوقوسز لقدن صابر رسولاردی . ضعیفلردی . ایلیم کدشته جلیتی هپ بوسورته غائب ایدلش لردی . اوراق فرسوده شبانی هپ بوسورته بیر تیلش ، بوسورته ظلام نسیانه آیلش لردی . نهایت برکون لوکنه حیقان اوکنج قلدین ششمه جهاتقروزیله اونی بوحللری ترکه مجبور ایتدی .

محجوب ، محتیز برقادین ، بر دلیر ، فقط بقلم اوده تحسین کی می ایدی ؟ عجبا اوده تحسینه قارشی بر محبت بسله بومی ایدی ، واقفا تحسین لوکا یک جوق دفعه لرت تصادف ایتدی . فقط کنسینه امید ویره جک هیچ بر حرکت کورمدی . لونک فوق الطلیعه جدی اولدیفنی مشاهده ایتدکیه محزون اولوردی اطوارنده سادهم برکونلک بر طبعی لک واردی . تحسین بونلری ذهندن کچیر ، کچیر ، لک صورک کندی گندینه سواراردی . — عجبا بیکانه عشق وسودامی ؟ برکره مناسبات قلبیه باشلاسه ... لکن بو قلدین کیم ؟ زوجی وارمی ؟ اوبله ایسه دوشوندیکم سعادت عذاب وجدانه تحول ایتیه جکدر ؟ . واهی خیال ..

تحسین بر کیمه ساعت اوچه بقین سواقعه فیرلادی . اوک اوست طرفنده کی بولدن کنیش و اغاجلیقی تیبه جیقدی . برچالینک کنارنده سیغارمنی یاقه رقینه بولنده دوام ایتدی . اطرافده کی کوزلا کاره عطف نظر بیه ایتیوردی .

بویه کیمه لردم بر حال پیدا اولور که انظارای حقنه ده نزه به معطوف ایسه بالکر اورای کورلر . رازدها ایلر ده کدن سوکر ایتدک دیگر طرفدن اشاغیه ایتمک باشلادی نهایت ایکی داغک تشکیک ایتدیک کچیده اسک بر حوض کنارینه اوطوردی . بورادن باشا بانجه سنک آیدینقلری راز کور بیه بولوردی حوضک هر وزمانله دیوارلری بقیدش لردی . برجهنده کلشی کوزل بتمش اوج درت دانه صالقم سکود واردی . که بر نره سورون دالری تحسینک فکری قدر پریشان ایدی .

ارتق تحسین ، بوراده ایتدیک کی دوشونه که باشا بانجه سنی ایتدیک کی مشمول نگاه ایتمک باشلادی . یانی باشنده کی تیه دنده کوچوک برصو اینوردی . نه دانه بوسونک شیرلیسنی مؤثر بولدی . یاطاغرلردن دوکولن بیلر لغمه لیده اوقدر حزین ایدی که ؟ .

مابعدی وار

نامق صدری

منور وادیلری مشمول نگاه حیرت ایدرکن آغلاردی . صولرک زمزمه بی قرارینی دیکرکن تفکرات خیال پرستانه به دالاردی . لونک بوحالیرینه سببده هپ سیاه کاکلی ، صولفون یوزلو برقادین ایدی . متفکرانه حللری . آتشین کوز یاشلری هپ اوبر قلدین ایتندی .

هر کیمه ضیای اخترانه قارشی زمانکدار اولورکن کوزلری لوکنه اوکلردی . لونک خیالی کلیردی . آه ، اومالکته جمالک ذهنده منقوش تصورالطریق کلیردی . تحسین ، ایشته اونک حسنده تصادف ایتدیک جاذبه مقاو متسوژه حیران ایدی . کوزل ، سیاه کوز . لرندن کوردیکی علائم اضطرابه مقتون ایدی .

نظر نده اوقلدین اوقدر لطیف ایدی که ؟ اوقدر نازک علوی . وقیق ایدی که ؟ اوقدر صافیت و مکملیه مالامال ایدی که ؟ اوقدر . اوقدر که ؟ بالکر طراوت سیاسنه بیک هاله نورانی فدا ایدیلردی . بیک صبح و شام فدا ایدیلردی .

تحسین بوتون ساعتی ، بوقلدینک خیالنه حصر ایتش کی ایدی . عشقنده برقدسیت بولوردی . کوز یاشلر نه صلابت تصور ایدردی . بیلمزدی . سوق قدرله فکر نده برحس سودا اوایندیران بوقلدین کیمدی ؟ صباحه قارشی بیتاب یانغنه بدوشرکن باشا بانجه سینه باقاردی . اونک توك براق ضیایله کوی اولدینی فرق ایدیه بیان گوچوک شهره کسکین نظرلر فیرلایدی . صوکر ، صوکر طبیعی بر اغراقه تحمل ایده بیه رک کوزلری قانیرکن مکدرانه باشی صالاردی . او بونجه به قدر باشی وضع ایتدیک یاصدیفی صیجاق کوز یاشلر یه یاصلایدی . اوقلدین ! ایشته اوراده اقامت ایدیوردی . باشا بانجه سنده .. بوکسک داغله بقین بر موقعده انسانلردن افتراق ایتش کی تنهار کوشه ده کی آشیانه ده .. دیمک الوزهره نوجوانی وحدت و انزوا ی سویوردی .

تحسین صباحلری بعضاً بخیره مک کنارینه اینردی . آتق کبلر دن جیقان خفیف دومانلر قارشی دوشونکه باشلاردی . برکره دالیدی ؟ آتق اونی مستغرق اولدینی حزن و خلیان نه نسیم مطرا تلخیص ایده بیلردی . نه ده اطرافده کی ششمه سرور افزا ..

اولجه تحسین بویه کلدی . بهارده بوغاز ایچنه طاشینلردی . عودته قدر نهایت اون بش کیمه صیفیه کلیردی . قصور کیمه لری طرایه ده ، یک اوغلند بویوک آداده کچرردی . تیسارلورده بالوده امرار ایدردی . برزده اککنجه ترتیب ایدلینده اوکری قالسین قابل دکلدی . بعضاً بوحالده اوقدر دوام